

Inspraak Politieke Avond 18 april 2024

Ik ben de afgelopen twee jaar als vrijwilliger namens VluchtelingenWerk intensief betrokken geweest bij de opvang van de Oekraïense vluchtelingen in de gemeente en ik ben (samen met mijn vrouw) ook gastgezin voor een Oekraïens gezin (oma, moeder en baby/kleuter).

Na de experimentele fase met vooral opvang in gastgezinnen zitten we nu in een situatie waarin de grote meerderheid in gemeentelijke accommodaties woont.

Integraal beleid

In de voorliggende nota worden de activiteiten van de gemeente voor de Oekraïners ingebed in een integraal beleid. Dat is toe te juichen, maar er is wel een gevaar dat er met specifieke kenmerken van deze doelgroep dan te weinig rekening wordt gehouden.

Op pg. 9 wordt dat kort benoemd bij het tweede stipje 2, maar ik wil graag toevoegen dat er erg grote verschillen zijn wat betreft achtergrond en toekomstperspectief als we het over de Oekraïners hebben. Zij wijken op erg veel punten volledig af van een normale statushouder.

- a. Ze zijn niet gevlucht voor hun eigen overheid
- b. Ze hebben de vlucht niet uitgebreid voorbereid, maar hebben een impulsieve beslissing genomen
- c. Terugkeer op korte termijn heeft voor de meesten een grote voorkeur en is voor de senioren (30 van de 220) het enige echt wenselijke perspectief
- d. De toekomst is zowel in Oekraïne als in Nederland nog geheel onvoorspelbaar
- e. Een deel van de gezinnen is incompleet, de vader is nog in Oekraïne
- f. De vlucht betekent een fikse achteruitgang wat betreft hun financiële positie

Als integratie in de Nederlandse samenleving als uitgangspunt wordt genomen dan kan dat valse hoop geven (op dit moment is namelijk niet gegarandeerd dat vestiging in Nederland mogelijk is) en het kan de indruk wekken dat we er vanuit gaan dat de oorlog in Oekraïne niet gewonnen kan worden. Dus daar is veel voorzichtigheid geboden.

Huisvesting

Op het gebied van huisvesting zou de bouw van flexwoningen (pg. 20) ook voor een deel van de Oekraïners die hier al langer wonen een uitkomst zijn. De kleinere gezinnen hebben geen zelfstandige huisvesting terwijl dat wel de natuurlijke en wenselijke situatie is.

Werk

Veel van de Oekraïners hebben werk, maar bijna allemaal op minimumloon niveau. Van de circa veertig mensen die nu werken hebben er twee een baan op hun eigen niveau (met modaal loon), de rest verdient minimum of maximaal tien procent erboven.

Het verschil tussen het minimumloon en het leefgeld is zo groot dat mensen het geen probleem vinden om ver beneden hun niveau te werken. Ook denken ze vooral op korte termijn door de onduidelijkheid over hun perspectieven.

Het leefgeld is € 300 per volwassene per maand, en voor de kinderen € 260 per maand. Bij een groter gezin gaan de bedragen iets omlaag vanwege het schaalvoordeel.

Ze doen nu het werk waar geen Nederlander voor te vinden is (slachterij, varkensstallen uitmesten, schoonmaak in deeltijd, horeca in deeltijd, seizoenswerk in de tuinbouw). Bij de deeltijdbanen komt een werkeloze Nederlander of een statushouder niet uit de uitkering en (mede door de armoedeval) gaan ze er met een fulltimebaan op minimumloon nauwelijks op vooruit.

Klaas van Urk (op persoonlijke titel)